ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlásené: 17.11.1948 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

248

Zákon

zo dňa 25. októbra 1948

o obvodných pôrodných asistentkách a o úprave oprávnenia na výkon pomocnej praxe pôrodníckej.

Národné shromaždenie republiky Československej usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.
O obvodných pôrodných asistentkách.

§ 1

Pri ústavoch národného zdravia, zriadených podľa zákona zo dňa 19. marca 1947, č. 49 Sb., o poradenskej zdravotnej starostlivosti, sa ustanoví pre každý pôrodnícky obvod (§ 4, ods. 1) jedna obvodná pôrodná asistentka.

§ 2

Obvodnou pôrodnou asistentkou môže byť ustanovená len pôrodná asistentka, ktorá

1. je československou občiankou,
2. je bezúhonná,
3. je podľa vysvedčenia úradného lekára telesne a duševne zdravá,
4. dosiahla diplom [§ 2, ods. 1, písm. d) zákona zo dňa 9. novembra 1928, č. 200 Sb., o pomocnej praxi pôrodníckej, ako aj o vzdelaní a výcviku pôrodných asistentiek (pôrodných pomocníc)] na podklade aspoň dvojročného výcviku, a
5. nie je staršia než 45 rokov.

§ 3

(1) Obvodná pôrodná asistentka je povinná v pôrodníckom obvode (§ 4, ods. 1), pre ktorý je ustanovená:

1. obstarávať úlohy poradenskej zdravotnej starostlivosti (§ 1, ods. 2 zákona č. 49/1947 Sb.) o ženy tehotné, rodičky, šestonedieľky, novorodených a dojčatá, a
2. poskytovať pôrodnú pomoc (§ 1 zák. č. 200/1928 Sb.).

(2) Pôrodná pomoc podľa odseku 1, č. 2 sa poskytuje bezplatne rodičkám, ktoré nemajú nárok na ošetrenie pri pôrode podľa predpisov o národnom poistení, pokiaľ tieto rodičky samy alebo osoby povinné podľa zákona ich živiť, nemôžu uhradiť výdavok na toto ošetrenie bez podstatnej hospodárskej ujmy pre seba a svoju rodinu. O tom, či rodička, ktorá nemá nárok na ošetrenie pri pôrode podľa predpisov o národnom poistení, má nárok na bezplatnú pôrodnú pomoc podľa predchádzajúcej vety, rozhoduje okresný národný výbor na podklade vyšetrenia, konaného podľa

smerníc, ktoré vydá Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií a sociálnej starostlivosti vyhláškou v Úradnom liste.

(3) Ustanovenia §§ 196 a 197 zákona zo dňa 15. apríla 1948, č. 99 Sb., o národnom poistení, a § 35, ods. 3 a § 36 zákona zo dňa 7. októbra 1948, č. 236 Sb., o vojenskej nemocenskej starostlivosti, platia obdobne pre obvodné pôrodné asistentky.

(4) Služobné inštrukcie pre obvodné pôrodné asistentky vydá Ministerstvo zdravotníctva vyhláškou v Úradnom liste.

§ 4

(1) Podľa smerníc, ktoré vydá Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom financií a sociálnej starostlivosti, určí krajský národný výbor po vypočutí okresných národných výborov pôrodnícke obvody, zaradí ich do štyroch platových typov a určí sídla obvodných pôrodných asistentiek.

(2) Soznam pôrodníckych obvodov, v ktorom sú uvedené ich obvody, zaradenie do platových typov, sídla obvodných pôrodných asistentiek, ako aj oznámenia o zmenách týchto skutočností, odošle krajský národný výbor Ministerstvu zdravotníctva, ktoré ich vyhlási v Úradnom liste.

§ 5

(1) Služobné miesta obvodných pôrodných asistentiek sa zpravidla obsadzujú verejnou súťažou.

(2) Služobný pomer obvodných pôrodných asistentiek je smluvný. Práva a povinnosti z tohto pomeru vyplývajúce sa upravia služobnou smluvou, ktorú s pôrodnou asistentkou uzavrie písomne krajský národný výbor podľa vzoru, vydaného Ministerstvom zdravotníctva po dohode s ministerstvami vnútra a financií.

(3) Smluvné platy obvodných pôrodných asistentiek pre jednotlivé typy pôrodníckych obvodov (§ 4, ods. 1) určí Ministerstvo zdravotníctva po dohode s ministerstvami financií a sociálnej starostlivosti vyhláškou v Úradnom liste.

(4) Sumy paušálnej náhrady služobných výdavkov pre jednotlivé typy pôrodníckych obvodov (§ 4, ods. 1) určí Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvami financií vyhláškou v Úradnom liste.

§ 6

(1) Miestny národný výbor obce, ktorá je určená za sídlo obvodnej pôrodnej asistentky, je povinný jej zadovážiť na jej žiadosť a trovy zdravotne nezávadný a z hľadiska dopravného vhodný byt najmenej s dvoma obytnými miestnosťami a príslušenstvom. V obciach, kde platí zákon zo dňa 28. apríla 1948, č. 138 Sb., o hospodárení s bytmi, prikáže miestny národný výbor obvodnú pôrodnú asistentku pre byt, vyhovujúci ustanoveniu predchádzajúcej vety, ako nájomníčku podľa § 4 uvedeného zákona v prednostnom poradí.

(2) Ak požiada o to obvodná pôrodná asistentka pre nedostatok iného dopravného prostriedku alebo v prípade, keď je nutná okamžitá pomoc pri pôrode, prikáže miestny národný výbor jej sídla ktorémukoľvek majiteľovi vozidla, aby ju dopravil na jej trovy na miesto, kde má pôrodnú pomoc poskytnúť, za náhradu, ktorú určí okresný národný výbor.

(3) Podrobné predpisy na vykonanie ustanovení odsekov 1 a 2 vydá Ministerstvo zdravotníctva po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi vyhláškou v Úradnom liste.

§ 7

Obce v obvode pôrodníckeho obvodu, pre ktorý je ustanovená obvodná pôrodná asistentka, nie sú povinné ustanovovať pôrodné pomocnice a hradiť im odmeny za pôrodnú pomoc chudobným rodičkám, ani im dodať bezplatne dezinfekčné prostriedky pri pôrode chudobných žien (§ 15 a § 17, č. 4 zákona zo dňa 13. júla 1922, č. 236 Sb., ktorým sa doplňujú a čiastočne do účinnosti uvádzajú ustanovenia zákona zo dňa 15. apríla 1920, č. 332 Sb., ktorým štát preberá výkony zdravotne policajné).

Čl. II.
O úprave oprávnení na výkon pomocnej praxe pôrodníckej.

§ 8

Ustanovenie § 5 zákona č. 200/1928 Sb. sa mení a znie:

„(1) Pôrodná asistentka je povinná písomne ohlásiť zamýšľané začatie praxe miestne príslušnému okresnému národnému výboru a predložiť mu predpísané preukazy (§ 2).

(2) Ak nemá pôrodná asistentka predpísané preukazy, ak sú preukazy nedostatočné, ak sa nestalo ohlásenie do troch rokov po vydaní diplomu alebo po úspešnom absolvovaní opakovacieho kurzu, odoprie okresný národný výbor udeliť oprávnenie na výkon pomocnej praxe pôrodníckej. Ináč podá o zamýšľanom začatí praxe ihneď zprávu Ministerstvu zdravotníctva so svojím návrhom.

(3) Ministerstvo zdravotníctva zakáže výkon pomocnej praxe pôrodníckej, hoci sú splnené podmienky, uvedené v § 2, ak by výkon tejto praxe v ohlásenom mieste bol v rozpore so záujmom verejnej zdravotnej správy na účelnom rozmiestení pôrodných asistentiek alebo ak nie je ohlašovateľka ochotná alebo ak nemôže v ohlásenom mieste prevziať primeraný pracovný záväzok voči verejnej zdravotnej správe alebo národnému poisteniu alebo vojenskej zdravotnej správe, a to výmerom, ktorý doručí pôrodnej asistentke a v odpise tiež okresnému národnému výboru. Inak vezme ohlásenie výmerom na známosť. Ak zakáže Ministerstvo zdravotníctva výkon pomocnej praxe pôrodníckej, oznámi ohlašovateľke iné vhodné pôsobištia, kde by mohla začať prax.

(4) Dokiaľ sa ohlásenie na známosť nevzalo, nesmie pôrodná asistentka pomocnú prax pôrodnícku vykonávať. Ak však nebol pôrodnej asistentke doručený výmer do 1 mesiaca odo dňa, keď bolo podané ohlásenie, považuje sa ohlásenie za vzaté na známosť.

(5) Pôrodná asistentka je povinná ohlásiť aspoň 4 týždne napred zamýšľanú zmenu sídla okresným národným výborom miestne príslušným podľa doterajšieho i budúceho sídla. O konaní o takom ohlásení platia obdobne ustanovenia odseku 2, vety druhej a odsekov 3 a 4. Pôrodná asistentka je tiež povinná ohlásiť okresnému národnému výboru aspoň 4 týždne napred, že sa zrieka praxe; okresný národný výbor podá o tom ihneď zprávu Ministerstvu zdravotníctva.

(6) Ak zistí Ministerstvo zdravotníctva, že u osoby, ktorej ohlásenie sa vzalo na známosť, nastaly okolnosti, uvedené v odseku 3, veta prvá, vysloví zánik oprávnenia tejto osoby na ďalší výkon praxe.

(7) Nesplnenie ohlasovacej povinnosti podľa odsekov 1 a 5 a neoprávnené vykonávanie praxe sa trestajú podľa § 10.

(8) Ustanovenia §§ 196 a 197 zákona zo dňa 15. apríla 1948, č. 99 Sb., o národnom poistení, a § 35, ods. 3 a § 36 zákona zo dňa 7. októbra 1948, č. 236 Sb., o vojenskej nemocenskej starostlivosti, platia obdobne pre pôrodné asistentky.

(9) Podrobné predpisy na vykonanie odsekov 1 až 6 vydá Ministerstvo zdravotníctva po vypočutí krajských národných výborov vyhláškou v Úradnom liste.“

Čl. III.
Ustanovenia prechodné a záverečné.

§ 9

(1) V prvých piatich rokoch účinnosti tohto zákona môže Ministerstvo zdravotníctva za okolností hodných osobitného zreteľa, upustiť od podmienky, uvedenej v § 2, č. 4 a 5.

(2) Od podmienky dvojročného výcviku, uvedenej v § 2, č. 4, možno upustiť len u pôrodnej asistentky, ktorá

a) preukáže, že vykonávala v čase aspoň 3 rokov pomocnú prax pôrodnícku a že sa osvedčila,

b) sa písomne zaviaže, že sa na výzvu krajského národného výboru zúčastní na doplňovacom výcviku pre obvodné pôrodné asistentky a že sa podrobí záverečnej skúške.

(3) Smernice o doplňovacom výcviku obvodných pôrodných asistentiek [odsek 2, písm. b)] vydá Ministerstvo zdravotníctva vyhláškou v Úradnom liste.

§ 10

Kým nezačnú pôsobiť krajské národné výbory, vykonávajú ich pôsobnosť, ustanovenú týmto zákonom, zemské národné výbory, na Slovensku Povereníctvo zdravotníctva.

§ 11

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister zdravotníctva po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.